

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»**

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
з української мови
для вступників на основі
освітньо-кваліфікаційного рівня
кваліфікованого робітника, освітньо-
кваліфікаційного рівня молодшого
спеціаліста, освітньо-професійного
ступеня фахового молодшого бакалавра

Лубни - 2025

Міністерство освіти і науки України

Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
Тетяна ОРОШАН
«10» квітня 2025 р.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

з української мови
для вступників на основі
освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого
робітника, освітньо-кваліфікаційного рівня
молодшого спеціаліста, освітньо-професійного
ступеня фахового молодшого бакалавра

Лубни - 2025

Укладач:

Людмила ПОНОМАРЬОВА, викладач української мови

Програма співбесіди з української мови для вступників на основі освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікованого робітника, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра розроблена згідно з чинною програмою зовнішнього незалежного оцінювання з української мови.

Розглянуто і схвалено на засіданні комісії
з проведення співбесіди

Протокол № 2 від «02» квітня 2025 р.

Голова комісії Людм Людмила ПОНОМАРЬОВА

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Пояснювальна записка	5
2. Орієнтовний питальник до співбесіди	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ	9
ТАБЛИЦЯ ПЕРЕВЕДЕННЯ БАЛІВ, отриманих вступниками під час проходження співбесіди, у рейтингову оцінку (за шкалою 100-200 балів)	12

1. Пояснювальна записка

Співбесіда з української мови – це форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника з предмету та передбачає виконання певних завдань, під час яких необхідно визначити:

- рівень базової підготовки вступників (знання теоретичного матеріалу з української мови, вміння розмежовувати частини мови, члени речення, визначати відмінності у вияві спільних граматичних категорій у різних частинах мови; особливості словозміни частин мови; аналізувати структуру речень);
- ступінь готовності до майбутнього навчання;
- практичні навички синтаксичного, лексичного, фонетичного, морфологічного розбору.
- рівень базової підготовки вступників (знання теоретичного матеріалу з української мови, вміння розмежовувати частини мови, члени речення, визначати відмінності у вияві спільних граматичних категорій у різних частинах мови; особливості словозміни частин мови; аналізувати структуру речень);
- ступінь готовності до майбутнього навчання;
- практичні навички синтаксичного, лексичного, фонетичного, морфологічного розбору.

Співбесіда з української мови складається з таких частин:

- теоретичні знання з основ українського мовознавства;
- виконання практичних завдань.

До програми включені найважливіші теми з таких розділів сучасної української мови: фонетики, орфоепії, орфографії, графіки, лексикології, лексикографії, фразеології, морфеміки, словотвору, морфології, синтаксису, пунктуації. З названих розділів подаємо питання, які сприяють свідомому і глибокому засвоєнню основного курсу – курсу сучасної української мови.

Отже, подана програма складена з урахуванням тих вимог, які повинні бути поставлені вступнику на співбесіді, аби виявити, наскільки різнобічними і глибокими є його знання з усіх розділів української мови.

Під час підготовки до співбесіди з української мови вступникам необхідно використовувати підручники і посібники, що мають гриф Міністерства освіти і науки України.

2. Орієнтовний питальник до співбесіди

Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

1. Алфавіт. Наголос. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування *у-в, і-й*. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів.
2. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів.
3. Правопис *н* та *nn* у прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови.

Лексикологія. Фразеологія

4. Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми.
5. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми.

Будова слова. Словотвір

6. Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова

Морфологія

7. Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок (у власних чоловічих та жіночих іменах). Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння прикметників.

8. Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат. Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Творення й правопис неозначених і заперечних займенників.
9. Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но*, *-то*). Безособові дієслова. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на *-но*, *-то*. Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.
10. Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів. Правопис прислівників на *-о*, *-е*, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.
11. Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови. Частка як службова частина мови. Правопис часток. Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

Синтаксис

12. Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення. Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю чи відсутністю

другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю чи відсутністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення, звертань). Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот.

13. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).
14. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки. непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.
15. Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Смислові зв'язки між частинами складносурядного речення. Розділові знаки в складносурядному реченні. Складнопідрядне речення, його будова. Головна й підрядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні. Основні види підрядних речень: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові).
16. Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні. Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.
17. Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.
18. Стили мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їх основні ознаки, функції. Види мовленнєвої діяльності; адресант і адресат мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне мовлення. Тема й основна думка висловлення. Вимоги до мовлення (змістовність, логічна послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність). Основні ознаки тексту: зв'язність, комунікативність, членованість, інформативність. Зміст і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів мовлення.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Даний комплекс нормативних критеріїв містить у собі головні вимоги щодо оцінки підготовленості вступника з предмету співбесіди (української мови).

Співбесіда – форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника з одного предмету (української мови).

При оцінюванні усної відповіді вступника під час проходження співбесіди **враховуються**:

- повнота і правильність відповіді;
- ступінь усвідомленості, розуміння навчального матеріалу з предмету співбесіди;
- здатність аналізувати, систематизувати, узагальнювати інформацію та робити обґрунтовані висновки;
- правильність мовного оформлення.

Рівень підготовки вступників з кожного з двох питань (завдань) предмету співбесіди оцінюється окремо за 100-бальною системою. Оцінка співбесіди встановлюється як **сума балів** з двох питань (завдань).

Кількість балів за відповідь	Критерії оцінювання підготовленості вступників (знань, умінь і навичок з предмету співбесіди)
10 балів	Вступник володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання, відповідає на запитання, що потребують відповіді «так» чи «ні».
11-20 балів	Вступник усвідомлює навчальний матеріал на основі свого попереднього досвіду, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
21-30 балів	Вступник розрізняє лише окремі поняття з предмету співбесіди.
31-40 балів	Вступник володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно, на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.
41-42 бали	Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу з предмету співбесіди, намагається відповідати на питання при отриманні вказівок, допускаючи при цьому більше шести помилок.
43-44 бали	Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу з предмету співбесіди, намагається відповідати на питання при отриманні вказівок, допускаючи при цьому до шести помилок.

Кількість балів за відповідь	Критерії оцінювання підготовленості вступників (знань, умінь і навичок з предмету співбесіди)
45-46 балів	Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу з предмету співбесіди, намагається відповідати на питання при отриманні вказівок, допускаючи при цьому незначну кількість помилок.
47-48 балів	Вступник відтворює половину навчального матеріалу з предмету співбесіди, намагається відповідати на питання при отриманні вказівок, допускаючи при цьому незначну кількість помилок.
49-50 балів	Вступник відтворює більше половини навчального матеріалу з предмету співбесіди, не дотримуючись логічної послідовності, дає відповіді на питання при отриманні вказівок, допускаючи при цьому суттєві помилки.
51-52 бали	Вступник послідовно відтворює більше половини навчального матеріалу з предмету співбесіди, дає відповіді на питання при отриманні вказівок, допускаючи при цьому суттєві помилки.
53-54 бали	Вступник послідовно відтворює більше половини навчального матеріалу з предмету співбесіди, дає відповіді на питання при отриманні вказівок, допускаючи при цьому несуттєві помилки.
55-56 балів	Вступник послідовно відтворює більше половини навчального матеріалу з предмету співбесіди, з допомогою наводить приклади, порушуючи орфоепічні, лексичні та граматичні норми.
57-58 балів	Вступник за планом відтворює більшу частину навчального матеріалу з предмету співбесіди, з допомогою наводить приклади, допускаючи до чотирьох орфоепічних, лексичних та граматичних помилок.
59-60 балів	Вступник володіє навчальним матеріалом з предмету співбесіди на репродуктивному рівні, дає відповіді на питання при отриманні вказівок, самостійно наводить приклади, допускаючи при цьому помилки.
61-62 бали	Вступник відтворює основний навчальний матеріал з предмету співбесіди, з допомогою дає визначення понять, наводить приклади, проте допускає помилки.

Кількість балів за відповідь	Критерії оцінювання підготовленості вступників (знань, умінь і навичок з предмету співбесіди)
63-64 бали	Вступник відтворює основний навчальний матеріал з предмету співбесіди, самостійно дає визначення понять, наводить приклади, проте допускає помилки.
65-66 балів	Вступник відтворює основний навчальний матеріал з предмету співбесіди, з допомогою наводить різновиди мовних явищ, допускаючи при цьому незначну кількість помилок.
67-68 балів	Вступник відтворює основний навчальний матеріал з предмету співбесіди, з допомогою наводить різновиди мовних явищ, відповідає на питання без додаткових вказівок, допускаючи при цьому незначну кількість помилок.
69-70 балів	Вступник відтворює основний навчальний матеріал з предмету співбесіди, самостійно наводить різновиди мовних явищ, відповідає на питання без додаткових вказівок, допускаючи при цьому незначну кількість помилок.
71-72 бали	Вступник відтворює основний навчальний матеріал з предмету співбесіди, самостійно наводить різновиди та знаходить приклади мовних явищ у практичній частині, не обґрунтовуючи свій вибір, допускає при цьому незначну кількість помилок.
73-74 балів	Вступник виявляє знання основних положень навчального матеріалу, при виконанні практичної частини знаходить більшість правильних відповідей, обґрунтовуючи свій вибір, допускає незначну кількість змістових помилок та у мовному оформленні.
75-76 балів	Вступник виявляє знання основних положень навчального матеріалу, при виконанні практичної частини знаходить правильні відповіді, обґрунтовуючи свій вибір, допускає незначну кількість змістових помилок та у мовному оформленні.
77-78 балів	Вступник логічно й послідовно будує свою розповідь, виявляє знання основних положень навчального матеріалу, правильно з обґрунтуванням виконує практичну частину.
79-80 балів	Знання вступника є достатніми для застосування вивченого матеріалу в стандартних ситуаціях. Вступник намагається встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, допускаючи при цьому помилки.

Кількість балів за відповідь	Критерії оцінювання підготовленості вступників (знань, умінь і навичок з предмету співбесіди)
81-82 бали	Знання вступника є достатніми для застосування вивченого матеріалу в стандартних ситуаціях. Вступник намагається встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, допускаючи при цьому неточності.
83-84 бали	Знання вступника є достатніми для застосування вивченого матеріалу в стандартних ситуаціях. Вступник встановлює причинно-наслідкові зв'язки, допускаючи при цьому неточності.
85-86 балів	Знання вступника є достатніми для застосування вивченого матеріалу в стандартних ситуаціях. Вступник правильно встановлює причинно-наслідкові зв'язки, його мовлення відповідає орфоепічним, лексичним та граматичним нормам.
87-88 балів	Вступник володіє вивченим матеріалом на належному рівні, вказує розділ мовознавства, який вивчає питання співбесіди.
89-90 балів	Вступник володіє вивченим матеріалом на належному рівні, дотримується під час відповіді вимог наукового стилю.
91-92 бали	Вступник володіє вивченим матеріалом на належному рівні, його мовлення характеризується лексичним багатством, різноманітністю граматичних структур, виявляє вміння робити висновки.
93-94 бали	Вступник має гнучкі знання в межах вимог програми співбесіди, вказує на зв'язок з іншими темами, робить обґрунтовані висновки.
95-96 балів	Вступник має гнучкі знання в межах вимог програми співбесіди, вказує на зв'язок теми співбесіди з життям, робить висновки з узагальненням.
97-98 балів	Вступник має системні, міцні знання з предмету співбесіди, здобуті на підставі опрацювання основних джерел інформації, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях, аргументовано висловлює свої думки, виявляє вміння аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, застосовує творчий підхід під час виконання завдань співбесіди.
99-100 балів	Вступник має системні, міцні знання з предмету співбесіди, що виходять за межі шкільної програми.

Максимальна оцінка усної співбесіди з української мови складає 200 балів.

ТАБЛИЦЯ
переведення балів, отриманих вступниками під час
проходження співбесіди, у рейтингову оцінку
(за шкалою 100-200 балів):

Сума балів з двох питань (завдань) співбесіди	Рейтингова оцінка 100-200
0 - 95	Не склав
100	100
105	105
110	110
115	115
120	120
125	125
130	130
135	135
140	140
145	145
160	160
165	165
170	170
175	175
180	180
185	185
190	190
195	195
200	200